

MỤC LỤC

Lời nói đầu	3
CHƯƠNG 1: Nuôi dưỡng nhân cách tốt	11
1. Yêu quý và hiếu thuận với cha mẹ	13
2. Hãy làm người có tấm lòng nhân ái	16
3. Ngoài lòng nhân ái, ta còn cần biết ơn	19
4. Hãy sống có trách nhiệm	23
CHƯƠNG 2: Sức mạnh không dễ xem thường của thói quen	35
1. Biến việc lập kế hoạch học tập thành một thói quen	37
2. Hình thành thói quen chuyên tâm học tập	41
3. Hình thành thói quen ôn tập kịp thời	42
4. Hình thành thói quen tư duy nghiêm túc	46
CHƯƠNG 3: Phân tán tinh thần là sự lãng phí lớn nhất trên đời	55
1. Chuyên tâm vào việc học, tập trung tinh thần cao độ	57
2. Bỏ ngoài tai mọi âm thanh ngoài song cửa, một lòng một dạ học sách thánh hiền	60
3. Khơi dậy sự say mê trong học tập	68
4. Gạt bỏ sự quấy nhiễu, tập trung tinh thần cho việc học	71
CHƯƠNG 4: Trân trọng tình bạn, có cái nhìn đúng đắn về tình yêu	85
1. Có cái nhìn đúng đắn về tình yêu khi còn trẻ	87
2. Đừng ngắt trái cấm quá sớm	93

3. Chỉ học mà không có bạn, kiến thức sẽ nông cạn	96
4. Xây dựng một tình bạn đẹp đẽ	101
CHƯƠNG 5: Quý trọng thời gian học tập, học cách quản lí thời gian	111
1. Tuổi trẻ chính là thời gian để học	113
2. Quý trọng thời gian, nỗ lực học tập	114
3. Biết cách sắp xếp và phân bổ thời gian học tập hợp lí	118
4. Hãy là một người dậy sớm	126
CHƯƠNG 6: Trở thành một “tôi” tốt nhất có thể	137
1. Học tập là chuyện cả một đời	139
2. Đừng bao giờ dễ dàng từ bỏ	142
3. Cuộc sống là người thầy tốt nhất của chúng ta	144
4. Học tập suốt đời, phấn đấu không ngừng nghỉ	145
PHỤ LỤC: Danh ngôn các nước về học tập	153

CHƯƠNG 1

Nuôi dưỡng nhân cách tốt

Học cho
chính chúng ta

1. Yêu quý và hiếu thuận với cha mẹ

Lòng hiếu thảo khiến mỗi gia đình trở nên hạnh phúc viên mãn, khiến cuộc sống của chúng ta tràn đầy ý nghĩa và ấm áp tình người. Tiền của có thể giúp bạn trang hoàng nhà cửa, nhưng chỉ có phẩm chất đạo đức tốt mới giúp bạn làm đẹp chính mình. Áo quần có thể giúp bạn điểm trang bề ngoài nhưng chỉ có hành vi mới đại diện cho con người của bạn. Phẩm chất của con người tốt hay xấu quyết định thành công của họ trong suốt cuộc đời, mà tuổi trẻ là thời gian vô cùng quan trọng để nuôi dưỡng phẩm chất. Vì thế, khi còn đi học, ngoài việc nỗ lực học tập, chúng ta còn cần phải bồi dưỡng phẩm chất đạo đức. Phẩm chất cơ bản nhất của một con người là biết hiếu thuận, nếu một người không hiếu thuận với cha mẹ mình thì làm sao có thể quan tâm, báo đáp công ơn đối với người khác?

Chúng ta cùng xem một câu chuyện sau:

Trọng Do là người nước Lỗ đời nhà Chu⁽¹⁾, tự là Tử Lộ. Ông vô cùng hiếu thuận với cha mẹ. Từ nhỏ gia cảnh bần hàn nên ông thường rất tiết kiệm, hay ăn rau cỏ dại.

(1) Giai đoạn từ 1122 TCN-249 TCN trong lịch sử Trung Quốc.

Trọng Do thấy mình ăn rau dại không sao, nhưng lo bố mẹ thiếu dinh dưỡng, ảnh hưởng đến sức khỏe. Để bố mẹ được ăn cơm, ông phải lặn lội đi hàng trăm dặm mới mua được gạo, rồi vác về nhà. Trăm dặm là chặng đường rất dài, vậy mà Trọng Do vẫn cam tâm tình nguyện, không quản ngại trời mưa nắng hay gió rét.

Sau này khi cha mẹ đều đã qua đời, Trọng Do chuyển xuống phía Nam, đến nước Sở. Sở Vương mời ông làm quan và cho bổng lộc rất hậu hĩnh. Ông ra khỏi cửa là được cả trăm cỗ xe ngựa tháp tùng, mỗi năm được vua ban rất nhiều bổng lộc, cơm rượu thịnh soạn, sơn hào hải vị suốt ngày, sống cuộc đời giàu sang phú quý. Nhưng Trọng Do không vì điều kiện vật chất đầy đủ mà vui sướng, ngược lại, ông thường cảm thán giá như bố mẹ còn trên cõi đời để cùng ông hưởng thụ cuộc sống. Lúc này, ông có muốn lại đi cả trăm dặm để mua gạo về nuôi bố mẹ cũng chẳng còn được nữa rồi.

Hiếu thảo không phải được đo đếm bằng vật chất, mà là sự kính trọng chân thành từ trong lòng của chúng ta. Bố mẹ hi vọng con cái chịu khó học hành, sau này thành tài cống hiến cho đất nước. Trong khi đó con cái chểnh mảng, được chăng hay chớ, không chuyên tâm học hành, không có chí hướng, đó chính là bất hiếu với cha mẹ.

Cha mẹ thất vọng buồn, dành tiền cho con đi

học, con cái không biết nghĩ đến hoàn cảnh gia đình, đi so bì chạy đua với chúng bạn chuyện ăn mặc, lãng phí xa xỉ. Cha mẹ mong con cái tuân thủ kỉ luật, làm người tử tế, con cái thì cứ dăm bữa nửa tháng lại đi gây chuyện, đàn đúm uống rượu hút thuốc, đánh lộn suốt ngày, lên mạng thêu dệt suốt sáng chơi *game*, khiến thầy cô, bố mẹ đau lòng, đó chính là bất hiếu.

Chúng ta có thể không có tiền, không có địa vị, không có nhan sắc... nhưng tuyệt đối không được bất hiếu với cha mẹ, bởi sự sống của chúng ta là do cha mẹ ban cho, nếu không có sự sống thì không có tất cả. Thời niên thiếu, chúng ta cần cha mẹ chăm sóc nuôi dưỡng, chưa thể báo đáp cha mẹ về vật chất được. Nhưng đối với cha mẹ thì chỉ cần chúng ta chịu khó học hành, ngoan ngoãn nghe lời, để sau này trở thành người có ích, đó chính là sự hiếu thảo lớn nhất rồi.

Thời nay, có rất nhiều em học sinh học xa nhà, không được ở bên cha mẹ mỗi ngày, thời gian được đoàn tụ với cha mẹ cũng ngắn ngủi. Nhưng chúng ta có thể dùng điện thoại, *email*... Một câu nói quan tâm cũng làm cha mẹ ấm lòng. Vì thế lòng hiếu thảo không phân biệt sang hèn, cũng không lệ thuộc vào việc có thời gian hay không, chỉ cần chúng ta có tấm lòng thành, thì bất kì cách làm nào cũng khiến cha mẹ cảm thấy ấm lòng.

Chương 1: Nuôi dưỡng nhân cách tốt

● 2. Hãy làm người có tấm lòng nhân ái

Một người từ lúc cất tiếng khóc chào đời cho đến khi trưởng thành, luôn nhận được tình thương yêu của cha mẹ, bạn bè và người thân. Vì thế, chúng ta hãy học cách yêu thương người khác.

Một người ngay từ khi còn nhỏ đã có tấm lòng nhân hậu, thánh thiện, thì lớn lên mới có phẩm chất nhân từ, mới có thể trở thành một công dân chính trực. Con người có tấm lòng nhân hậu thì tới đâu cũng được chào đón, cũng dễ gặt hái nhiều thành công.

Chúng ta cùng xem một câu chuyện nhỏ dưới đây:

Một ngôi chùa nọ rất nổi tiếng, dòng người đến thấp hương niệm Phật đông không tả xiết. Một hôm, có bà lão to béo vướng vào bậc cửa chùa nên vấp ngã, vì người nặng nề quá nên không đứng dậy nổi. Nhiều người muốn giúp đỡ bà ấy nhưng đều do dự, chần chừ nhỡ đâu xảy ra chuyện gì, người giúp bà cụ không tránh khỏi bị liên can. Cũng khó mà trách họ được, không ít trường hợp ra tay giúp đỡ người khác, cuối cùng lại bị vu vạ. Lúc này, một tiểu hoà thượng đang tụng kinh thấy thế, liền buông ngay quyển kinh xuống, chạy vội ra đỡ bà cụ dậy. Một vị khách hành hương nói với tiểu hoà thượng: “Hôm nay tiểu sư phụ lại làm một việc thiện, tích thêm công đức.” Tiểu hoà thượng trả lời: “Tôi không nghĩ mình đang làm việc thiện!”, rồi

Tiểu Vệ

giải thích thêm, “Trong mắt tôi, chỉ có bà cụ đang bị ngã, chứ không nghĩ đó là làm việc thiện hay tích công đức.”

Bản tính của con người thường sẽ được bộc lộ trong những giây phút quan trọng nhất. Hành động của tiểu hoà thượng chính là sự bộc lộ tự nhiên của lòng nhân ái. Lòng nhân ái là lương tri, là bản tính tự nhiên của con người.

Có thể thành tích học tập của bạn không phải là tốt nhất, có thể cách nói chuyện của bạn hơi khô khan, có thể bạn ăn mặc không đẹp, có thể hình thức của bạn không ưa nhìn, nhưng lòng nhân ái của bạn có thể khiến người khác thấy ấm lòng. Lòng nhân ái sẽ khiến bạn có tấm lòng rộng mở, trở nên đẹp hơn. Cựu tổng thống Hoa Kỳ Lincoln vì sao có thể thành công như vậy? Là bởi vì ở bất kì hoàn cảnh nào, trong khả năng cho phép, ông đều sẵn lòng giúp đỡ người khác. Điều này giúp ông dễ dàng hoà nhập với mọi người. Lincoln từng làm việc ở một văn phòng luật, cộng sự của ông kể rằng: “Khi nhà Lincoln quá đông người, ông sẽ nhường giường của mình cho người khác, rồi đến công ty và ngủ trên ghế.”

Nhưng vì sao người có lòng nhân ái dễ gặt hái thành công? Vì tình yêu thương toát ra từ cử chỉ, hành động, ánh mắt, lời nói... đem đến cho người khác “tín hiệu” bạn là người đáng tin cậy. Nhờ thế người khác sẵn lòng giúp đỡ và hợp tác với bạn.

Chương 1: Nuôi dưỡng nhân cách tốt

Trước hết, để có lòng nhân ái, bạn phải biết cách yêu thương chính mình. Bạn sinh ra trên cõi đời này chỉ một lần, vậy hãy sống sao cho cuộc đời mình thật có giá trị. Không có ai giống y hệt hình dáng, cử chỉ, lời nói và suy nghĩ của bạn, bây giờ không và sau này cũng không. Bạn là duy nhất trên thế gian này. Vàng rất quý giá nhưng vẫn có nhiều trên đời, kim cương vô giá vẫn có thể đào được, nhưng con người bạn thì không thể tạo ra được một lần nữa, chỉ có một lần được sống mà thôi. Vì thế, hãy biết quý trọng cơ thể mình bằng cách giữ gìn vệ sinh sạch sẽ và sinh hoạt điều độ. Hãy quý trọng suy nghĩ của bản thân, dùng trí tuệ và tri thức làm nó thăng hoa. Hãy quý trọng hành động của mình, làm sao để mình trở nên thanh lịch, tao nhã và đầy sức hấp dẫn.

Thứ hai, hãy yêu thương cha mẹ mình. Tình yêu của cha mẹ dành cho ta không đòi hỏi sự đền đáp. Biết suy nghĩ cho cha mẹ chính là một trong những cách yêu cha mẹ. Ví dụ như các bạn kiên trì làm việc nhà chính là biểu hiện của việc biết suy nghĩ cho cha mẹ đấy. Một phương diện khác của tình yêu với cha mẹ, đó là tôn trọng cha mẹ. Khi bố mẹ đang nghỉ ngơi thì nên đi nhẹ nói khẽ. Khi ăn cơm, hãy mời bố mẹ dùng trước, chủ động rót ly nước, đấm lưng bóp vai cho bố mẹ. Sáng Chủ nhật nên thức dậy sớm làm bữa sáng để bố mẹ cảm nhận niềm hạnh phúc có được từ con cái.

Tiểu Vệ

